

TIDSKRIFT FÖR
MORALISK
UPPRUSTNING
NR 6
1973

värld i bild
NY

TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING

Utkommer en gång i månaden

Utgives av IDÉ och KULTUR
Sveavägen 34, 6 tr
111 34 Stockholm
Postgiro 70 61 90 - 6
Tel 08/ 10 34 56

Nr 6 — 1973

I redaktionen
Finn Harald Wetterfors
Jan Franzon
Gunnar Wieselgren
Lennart Sjogren ansv utg

Nordiska medarbetare
Einar Engebretsen och
Eva Riise Hanssen Norge
Keld Jørgensen Danmark

PRENUMERATIONSPRIS
per kalenderår (12 nummer)
Sverige kr 25 -
Finland mk 20 -

Losnummerpris 2 -

FINLAND
Postgiro 11 20 95 Helsingfors

Foto Channer sid 1 Robinson
sid 8-9

© NY VARLD I BILD

Tryck Br Tengs Oslo

Omslagsbilden

Nordisk ungdom samlades i Norge för att planera för framtiden. På bilden är Ingrid Strong i färd med att rusta upp den gård som ställts till deras förfogande. Se artikel sid 8—9

Ett erbjudande

Många i vårt land hoppas nu intensivt att den tid snart skall komma då Vietnams folk, Laos' folk, Cambodias folk för inte tala om folken i Bangladesh, Pakistan och Indien tillsammans skall bygga upp ett nytt samliv och ett nytt samhällsliv. När tankarna går ut över världen kan listan mångdubblas: där är Nordirland, Mellersta ostern, olika delar av Afrika och Amerika etc.

Vad skulle människor från dessa länder kunna lära sig av vårt land och vårt agerande, från det sätt på vilket vi skoter sådant som avtalsrorelsen och — valrorelsen?

Kan man här hos oss finna hemligheten hur fortroende skapas mellan människor och parter som bara haft bittra erfarenheter av varandra i det förflutna? Vad har vi att erbjuda av engagemang för helheten som kan visa hur man kommer tillrätta med sårigheternas krav? Kan vi visa hur man kan ta itu med den snedvridning som ofta kommer när man försöker rättfärdiggöra den egna gruppens handlande och existens?

Det finns ett forum där våra väsentligaste erfarenheter — som enskilda och som folk — kan komma till uttryck och bli fruktbarande. Människor från alla de länder som uppräktnats harovan söker sig dit. Det är Moralisk upprustnings CAUX i Schweiz.

Vi kan naturligtvis hålla oss borta. Vi kan också komma till denna folkens mötesplats. Vi kan komma enkelt och odmjukt, för att lyssna och lära. Samtidigt kan vi ge av de erfarenheter vi och vårt folk har gjort — sådant som kan laka och försona och sådant som kan ge en vision av framtidens värld åt de folk som i dag lever i lidande, misär och förtryck.

Det vackra ordet «moral» tycks ha blivit ett fullt ord i Sverige När någon tors ta fram det, ar det vanligen negativt laddat

Annars tycker man det borde vara ett neutralt och oskyldigt ord i sin betydelse av «sedelara», d v s vårt satt att leva med varandra och med allt skapat på denna jord Moralnormer ar helt enkelt regler som skulle ge detta komplicerade samliv basta mojliga inriktning, sa att «manniskan når sitt hogsta goda» som det heter i en gammal formulering

Skyggheten infor moralfrågorna, radslan att ta stallning, beror givetvis till en del på «moralisternas» fel i det forgangna Och idag Så snart man använder det moraliska rattesnoret for att komma ut andra och fuskar med att mata sig sjalv med de absoluta måtten tillhor man den kategori som en gang kallades «vitmenade gravar» och «huggormars avfoda» Men missbrukarna forsamrar inte rattesnoret som sadant och gor det inte mindre nodvandigt Ar det inte hog tid for oss alla att sakligt undersoka, samtala om och formulera den grund vi bygger vart samhalle på?

Så fragar man sig tex nar man laser ett referat från en presskonferens hos vårt lands arkebiskop (Sv D 26 4 73) En av biskopsmotet tillsatt arbetsgrupp, som skulle forsoka utforma en kyrkans sexualsyn, hade inte lyckas fa fram något enhetligt forslag Vem som helst kan forstå svårigheterna i en sådan uppgift, men arkebiskopens kommentar ar mer forvånansvard «Det ar kanske också manga som menar att kyrkans uppgift inte ligger på det moraliska planet Jag bedomer det sjalv så att kyrkans framsta uppgift inte ar moral utan syndernas forlåtelse», sade han

Vem bestämmer vår moral?

En vanlig manniska måste ju fråga sig Hur ser synderna ut, dar man inte sysslar med moral? Ar synderna brott mot landets aktuella lagar da? Och hur utformas dessa lagar Vem bestämmer vår moral? I Sverige ar utvecklingen sådan att den allmanna kutymen, hur den anser ut, så småningom upphojs till lag Inte nar det galler sadant som skatter och trafik, dar resultatet skulle få verkningar omedelbart och uppenbart Men på områden som borde vara annu allvarligare i det mer fordolda, i det som rör intim mansklig gemenskap, dar människors kanslor och psykiska halsa står på spel, dar tillåts beprovade regler att losas upp Forslagen till tex ny familjelag och abortlag ar bevis på den utvecklingen Det finns ingen anledning att anklaga utredare och lagstiftare Deras redbarhet ar sakert lika stor som deras hjalplos het Varifrån skall deras hjalp komma? Från våra andliga ledare?

Vårt satt att leva med varandra och med hela skapelsen bestämmer våra barns framtid Det dar med «hela skapelsen» måste ju tillaggas numera, nar vi på ett smartsamtt satt fått lara oss vad hela vår miljo betyder Men det viktigaste tillag-

get återstår — det ar Skaparen Han tycks sjalv ha lagt in lagar i det han skapat, som vi inte ostraffat bryter emot Vi har friheten att bryta dem, men foljderna blir också våra Bitterheten mot dess sjalvforvallda foljder overflyttas ofta till bitterhet mot morallagarna Men egentligen ar lagarna något positivt, något att lyda och glädja sig at

Forsta gången de har enkla tankarna slog rot i mig var nar jag bad en manniska om forlåtelse for många ars felaktiga upptradande mot henne, och vi fick en ny gemenskap Den ovantade frihet och glädje som foljde den svåra uppgorelsen liknade den som man kan kanna en ren och klar sommarmorgon i det vackraste landskap man vet Dar man trivs Dar man ar hemma Guds lagar ar människans hem Hur ser de ut? Bergspredikan avslojar dem Jesu liv och dod också

Osjalviskhet, sanning och renhet ar inte grunden for tex sexualsynen och familjetanken i Sverige idag Men de kan bli det, om vi enskilda med Guds hjalp tar den till inriktning for vårt liv De lagar som ar var sol och vårt syre, var ha'sa och vår glädje

Ingeborg Elman

Robert och Helene Carmichael

Det var strax efter kriget — år 1945 — och det franska folket började så sakta återgå till fredens vardag, även om spår efter kriget och närvaron av de många allierade soldaterna annu påminde om vad som varit.

Helene Carmichael var i full gång med de dagliga bestyren i pariserhemmet, när det ringde på telefonen. Det var en obekant engelsman som frågade om det skulle passa att han kom och åt lunch med direktor och fru Carmichael en av de närmaste dagarna. Hon var övertygad om att han ringt fel, men han påstod att det var just dem han ville träffa. Till sin överraskning fann hon sig inbjudade denne främling på lunch.

Under lunchen fick de hora anmärkningsvärda ting om vad som skett på olika håll i världen. Efter kaffet foreslog plötsligt gästen att man skulle vara stilla en stund och skriva ner de tankar som kom. Han hade ju förstått att Carmichaels ville vara en kristen familj. Själva hade han berättat om den för-

Nytänkare för Europas industri

Robert Carmichael

ändring han varit med om sedan han tagit Kristi normer — absolut arlighet, renhet, osjälviskhet och kärlek — på allvar. Som goda kristna kunde man ju inte precis neka till ett sådant förslag. Men inte hade föräldrarna Carmichael vant sig att denna stund av stillhet skulle resultera i en explosiv arlighet från dottern om hur hon upplevde deras kristendom.

Detta lunchsammanträffande gick inte oformått förbi, även om det drojde innan Carmichaels hörde av den märkliga engelsmannen igen.

Efterkrigsåren var en svarstid för den franska textilindustrin. En halv miljon textilarbetare var underbetalda och arbetsgivarna såg sig ur stand att höja lönerna. Robert Carmichael hade arvt en textilfabrik och utvecklat den. Nu satt han med i styrelsen för hela den franska textilindustrins arbetsgivareförening.

När engelsmannen en dag på nytt hörde av sig och kom upp på Carmichaels kontor talade de om denna situation. Engelman frågade honom: «Vilket sätter ni framst pengar eller människor?» Carmichael svarade med en lång föreläsning om den fria företagsamhetens fortjänster. När han slutat återkom engelsmannen till frågan: «Sätter ni profit före människor?» Tredje gången svarade Carmichael: «Arligt talat — ja. Det måste jag göra. Jag har aktieägarna att tanka på.» Då

svangde diskussionen över till frågan om denna installation var förenlig med kristen tro. «Från och med nu skall jag lata människorna komma före profiten», var Carmichaels konklusion av mötet på kontoret.

Detta var början till ett nytänkande som fick betydelse för hela den franska textilindustrin. Det ledde till ett mångårigt samarbete med bl.a. förbundssekreteraren för det franska textilarbetarförbundet Force Ouvrière, Maurice Mercier. Robert Carmichael var med om att skapa textiltavlalet av år 1953, som innebar en gemensam mål-sättning med en ny lönestruktur och en ny social struktur för denna industri. Dåvarande statsministern Pinay kallade detta avtal «ett av de första verkligt påtagliga resultaten av den sorts attityd förändring, som är så väsentlig för att vårt land skall överleva ekonomiskt».

Men under tiden hade en annan fråga börjat bränna i Carmichaels samvete. Vad sker med de bönder och lantarbetare i Pakistan och Indien, som levererar råvaror till den franska textilindustrin? Kan man lugna sitt samvete med att en halv miljon franska textilarbetare börjat få människovärdiga villkor, om asiatiska råvaruproducenter samtidigt lever på svalt-gransen, frågade han sig.

Indien och dåvarande Pakistan var vid denna tidpunkt de största jutefiberproducenterna i världen. Det mesta jutet växer

i Bengalen Vid delningen 1947 blev Pakistan exportör av jute-fiber huvudsakligen till Europa, medan Indien exporterade hel- och halvfabrikat till Amerika. Det oberäkneliga klimatet förde med sig stora växlingar i priset på råvaran, vilket i sin tur medförde stora spekulationer. Det kunde tomt handa att priset fördubblades på tio dagar. Mellanhanderna lade beslag på det mesta av sadana spekulationsvinster.

Carmichael's första steg var att samla de europeiska juteindustri-företagarna. Efter några års överläggningar fick han kollegernas tillstånd att förhandla med Indien och Pakistan om stabilisering av priserna. Det ledde till många och långa resor i båda landerna och en intim personkännedom — en modern odysse med många dramatiska konfrontationer, många besvikelser och ett tålmodigt arbete på att vinna politiker och producenter för att sätta människor före profiten.

Efter tio år kunde man 1965 komma igång med allvarliga förhandlingar inom ramen för FN-organisationen FAO. Mitt under arbetet bröt krig ut mellan Indien och Pakistan. Att avtalet trots detta kunde underskrivas kan man betrakta som ett modernt mirakel. Det karakteristiska för detta juteavtal är dess stora smidighet. Producenterna skulle också få mer än dubbelt så mycket betalt för sin produkt. Carmichael var medveten om de svarigheter som återstod och ansåg aldrig att någon definitivt seger vunnits eller att han varit ensam ansvarig för de framsteg som nåtts.

Tillsammans med kolleger från olika branscher inom europeisk industri har Robert Carmichael under senaste tiden praktiskt och realistiskt arbetat

Inför en konferens för politiker i Caux

Parlamentariker från 11 länder har inbjudit till en särskild parlamentarikervecka, 25 8—2 9, under sommarens världskonferens för Moralisk upprustning i Caux.

Bland inbjudarna är företrädare för olika partier i bl a Sverige, Finland, Norge, Frankrike och Västtyskland. En av dem är Adolf Scheu, Västtyskland (bilden). Nyligen intervjuades han av tidningen WZ-General-Anzeiger, Wuppertal. Intervjun, signerad dr Heinz Wolff, återges här i utdrag.

En politisk «good-will-resa» gjorde nyligen Adolf Scheu (SPD), som representerar Wuppertal i Bonn. På inbjudan av norska parlamentariker besökte han Norge för politiska och personliga samtal. I Oslo hade den norske utbildnings- och kyrkoministern Anton Skulberg inbjudit till ett internt parlamentarikermöte. Deltagarna ville på den världsvida «Moraliska upprustningens» grundval för mänskliga politiken och göra den mera human utan att ge avkall på sina egna politiska ideer och sin världsåskådning.

Tesen att ingen förlorar na-

med frågor om industrins funktionssätt och målsättning för framtiden. Det var mitt i denna uppgift han avled på påskdagsmorgonen efter en tids sjukdom. En revolutionär banbrytare på många områden — en mycket odmjuk människa.

G W

got av sin egen politiska profil, om han strävar efter att förstå andra och utan fördomar försöker sätta sig in i deras uppfattning — det är väl den enda som kan ge demokratin den inre kraft som den just nu behöver mer än någonsin.

Under dagarna i Oslo förbereddes en konferens som skall äga rum i Caux i sommar. Där skall man ta itu med frågan: Hur skall Europa se ut? Hur kan man skapa fortroende?

Vi frågade Adolf Scheu om hans personliga intryck. «Vi måste förstå att problemen här i världen har många dimensioner (sade han). Politikerna måste ta itu med dem med mod men också med tolerans. De måste lara att styras av etiska normer. Politik utan etik är allt mindre gångbar. Jag har lart mig mycket i Norge, framför allt att partierna måste umgås med ärlighet, sakhgghet och utan självskhet. För sådant kommer jag att göra en insats också i tyska förbundsdagen.»

”Som jag är, är samhället”

I maj 1968 proklamerade Paris studenter i Quartier Latin en ny fransk revolution. Overallt i Europa gav studenter sitt bifall. Men stormen drog förbi. Sarade, besvikna, hopplosa återvände många till rutinen. Var det möjligt att skapa ett nytt samhälle? Behovdes det något mer?

I mars rullade studenternas demonstrationsvagnar på nytt över Paris boulevarder. Men parisborna har lärt sig studenternas vanor och visste att så snart påskferierna började skulle allt bli lugnt och skönt, «för då försvinner de flesta ner till Rivieran». Så radikala har de franska studenterna inte blivit ännu att de kampar sin kamp på fritiden, menar man.

I stället drog andra ungdomar in i världsmetropolen. Och de menar sig vara minst lika radikala. De försöker leva ut sin revolution under studierna och använder sedan ferierna till att resa långa vägar för att koordinera med studenter från andra delar av världen.

Och så skedde. Till Paris kom över 200 studenter från 34 olika länder, huvudsakligen från Europa, men också från länder i Afrika, Asien och Sydamerika. De nordiska länderna var representerade med 16 deltagare som kom med bil, tåg och flyg. Konferensens tema «Som jag är, sådant är samhället» gav varje deltagare känslan av att han eller hon kan spela en avgörande roll i det samhälle vi kommer att leva i, om vi bestämmer oss för det.

Konferensens målsättning var att arbeta ut praktiska riktlinjer som kunde bli till hjälp för de enskilda när de kom tillbaka till vardagslivets allvar. Mycket tid användes till arbetsgrupper i aktuella

Marianne Lindberg (t.v.), Finland, och en av de franska initiativtagarna till konferensen, Martine Algrain (ovan) — Andrew Chitty (mitten) är oxfordstudent — Bertrand och Veronique Schweisguth, ungt franskt par, sade «Familjen ifrågasatts. Är vi också beredda att ifrågasätta vår egen roll inom familjen?»

Ungdom - arbetare och studenter mots i Paris

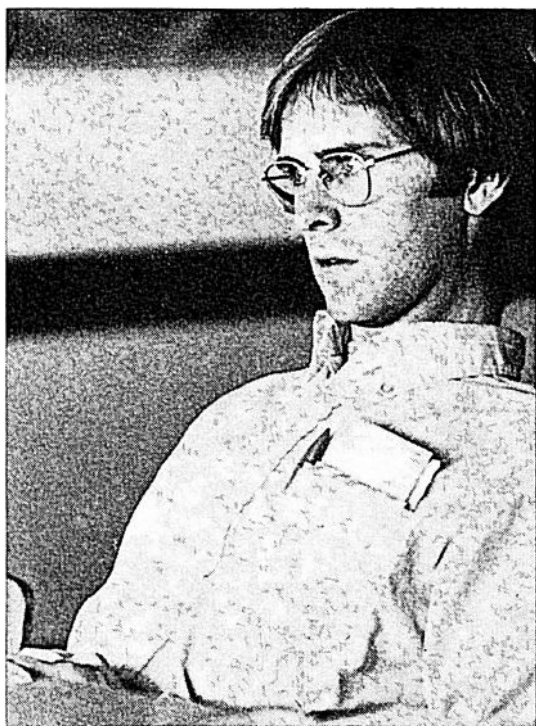
ammen som Europa och den tredje världen, industrin, familjen Programmet under femdagarskonferensen, som äde rum i Quartier Latin, omfattade också kontakt med näringslivet och ungdomsvården

En av talarna vid konferensen var redaktören för den indiska tidsskriften *Himmat*, Russi Lala, som på ett levande sätt skildrade situationen i Asien efter Vietnam Han sade «Asien av idag är inte så olikt Europa 1945» Vidare uppmanade han de närvarande att inte endast tanka på materiell hjälp till Asien, utan hur man kan exportera ett sätt att leva som moter människors djupaste mänskliga och andliga behov Jag foreslår, sade Lala, att 12 personer från denna konferens kommer till Asien senare i år och hjälper oss sprida ideerna om Moralisk upprustning

Många fascinerades av idén att som europeer tillsammans göra något för Asien och diskuterade med Lala vad det skulle innebära En ung schweizisk lärare bad om hjälp att finna en vikarie, så att hon kunde bli fri att åka till Indien En tysk student berättade hur svart hon fann det att inte köpa böcker i onödan men att hon nu beslutat att inte köpa fler, 'så att jag kan hjälpa till att finansiera en av er, som reser till Asien' En äldre man erbjöd sig också att betala för en persons resa till Indien

En studentledare från Malta sade i Paris att utvecklingsländerna — däribland hans eget — kan lara av de problem som Väst nu brottas med «Detta har varit en ganska unik konferens», sade han «Det är ovanligt att träffa människor som har så mycket att dela med sig och som är redo att komma till våra länder för att både lara och ge i stället för att bara skriva böcker från sina utsiktstorn om hur vi skall lösa våra problem»

J F

De 200 konferensdeltagarna kom från 34 länder
Många tillfällen att träffas och planera

Den gamla slaktgården är avsedd att användas som konferens och träningscentrum

Utblick från Opsal

«Det är som att komma hem», sade en ung stockholmare första weekenden på Opsal gård i Norge

Tjugu nordbor, de flesta i 20-25-årsåldern, invaderade gården i skogarna ovanför sjön Mjosa de första dagarna i maj

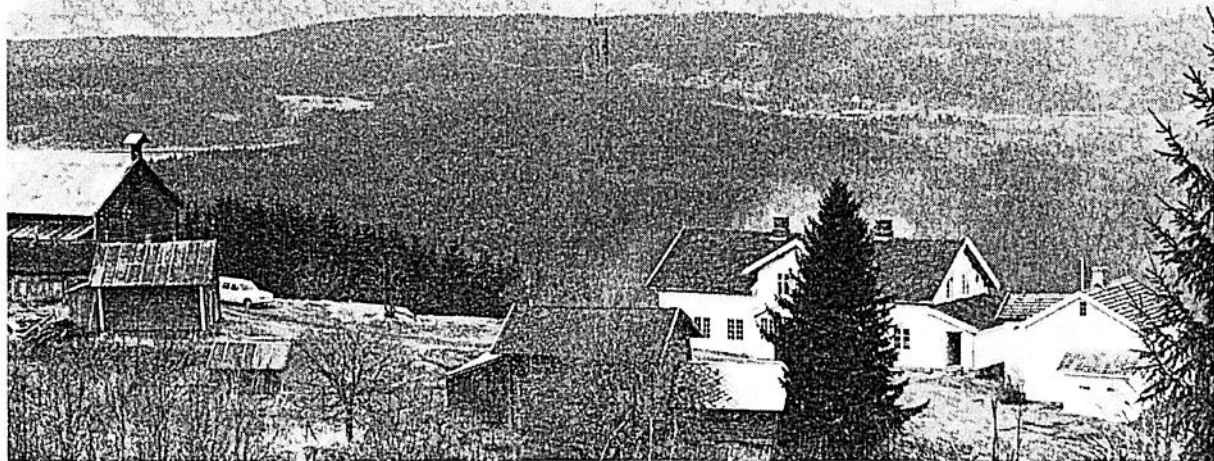
«Jag tror på sadana har trafkar», sade agaren till gården,

Herman Qvam, som till vardags är lärare vid Norges lantbruks-hogskola i Ås söder om Oslo. Där bor han med sin fru Abi och dottrarna Sidsel och Louise.

«Det var en konferens för Moralisk upprustning i somras som betydde så mycket för vår familj att vi fick en önskan att fler skulle få uppleva detsam-

ma», berättar han. Redan på hösten satte Herman och Abi Qvam sin ide i verket. «Varför inte låta Opsal bli ett centrum för inspiration, förvandling och fornyelse för många fler än vår lilla familj! Den kunde användas för mindre konferenser för unga och gamla, familjer, arbetsgrupper av olika slag»

Från Opsal gård har man en vid utsikt över sjön Mjosa

Under vintern har en snickare varit i arbete. En sovsal har blivit två, sexton nya tarrsångar har installerats. Och det är bara början.

Opsal — det var stallet där hastarna förr i tiden sadlades om. Här övergick man från vagn till klovjning, innan man drog vidare upp mot höjderna.

Gården ligger högt och fritt med vid utsikt över Mjosa och in över Jotunheimen, under klara dagar. Aventyrliga solnedgångar och stillhet.

Herman Qvam berättar att hans mor bodde här med fem barn under kriget, då fadern satt i tysk fångenskap. «Vägen gick härifrån direkt över till Sverige. Egentligen kom gården i slaktens åg helt enkelt därför att vi skulle ha en plats att överleva i händelse av krig. Och den kom till användning. Men i våra dagar är det för litet att tanka så.»

Perspektiv på världen

Den första trafiken på Opsal började med att man tog itu med alla slags praktiska uppgifter, ute och inne. Men bakom den lag också en önskan hos några ungdomar att få tillräckligt tid tillsammans för att orientera sig — en snabbt skiftande världsbild.

Utvecklingen i Asien kom först på tapeten. Indien med sin kulturtradition, sin byråkrati, sina explosiva konfliktsituationer. Japan — pragmatiskt, effektivt, materialistiskt och samtidigt fullt av överraskningar. Indokina, offer för stormakternas intressen. Maos och Chou En-lais Kina. Alla var eniga om att den delen av världen mer än någon annan kan ha nyckeln till framtiden.

En ung tysk med sina rotter i öst förde samtalet tillbaka till Europa och pekade på hur mycket vi måste rakna med de bidrag Osteuropa har för att Europa som helhet skall kunna fullgöra sin uppgift.

En ung finska orienterade intresserade lyssnare om förhållandena i sitt land.

Andan och perspektivet som präglade dagarna på Opsal måste föras vidare.

E R H

Herman Qvam, agaren till Opsal gård, med en av sina båda döttrar — Praktiskt arbete ingick i den första samlingen på gården. Här pågår ograsrojning av jord som skall brukas på nytt.

från skol- världen

Skapande tystnad aven i skolan

I arskurs 9 finns ett amnesområde i Religionskunskap som kallas Att vara människa. I anvisningarna namns att man kan ta upp frågan om vad som är meningen med livet. Detta gjordes i tre klasser och undertecknad fann att det inte var så lätt för eleverna att svara på den frågan. Men så fick de ta fram papper och penna och skriva ner de tankar som kom då de satt tysta och funderade. Och tystnaden visade sig vara skapande. Varje elev hade något att komma med och det var intressant att samla ihop alla svaren och summera. Absolut högst upp på listan med förslag kom «att göra något för sina medmänniskor» (uttryckt på olika sätt men med denna andemening). Bilda familj och se sina barn vaxa upp, få ett arbete man trivs med, vårda vår jord och miljö var andra tankar.

Några elever frågade om de skulle skriva namn på papperen, och det ansåg jag att de borde eftersom det är bra att stå för

det man skriver. Dessutom lovade jag att inte läsa upp några namn vid genomgången av förslagen. Om någon absolut inte ville skriva sitt namn slapp den.

Nästa lektion ställde vi oss frågan Hur kan dessa tankar och önskningsar bli verklighet? Vad kan jag göra? Och samma upptäckt gjordes. I stillheten kom fler och klarare tankar än eljest. Eleverna påverkades heller inte av varandra. Somliga elever skrev i form av beslut. Jag skall halsa på sjuka, jag skall gå ut med en blind på fritiden, jag skall öppna dorren för gamla, jag tänker sluta slanga skrap, jag vill bli mera modig att ingripa när något händer. Andra uttryckte sig mera allmänt. Vi måste gå in för att hjälpa varandra, inte bara tänka på oss själva, avstå från en del av vad vi har, cykla mer och åka mindre bil. En elev ha-

de nog träffat huvudet på spiken när hon skrev. Problemet är nog inte hur man skall bara sig åt utan att kunna få en stark vilja att göra det.

En tredje lektion agnades åt att lyssna till erfarenheter gjorda av några som «gått in för att hjälpa», nämligen folk från RIA-byran. Under intensivt lyssnande från eleverna berättade då en ung man om sin väg från sjukhus och fängelse till frälsning och nytt liv. Efter tanksamma kommentarer från eleverna efteråt «Är det inte märkligt att man kan bli fri från alkoholbegär bara för att man blir frälst?» — «Jo», sa jag, «det är märkligt, men det är hos Gud den nyskapande och frigorande kraften finns. Och det är också där man kan hamta vilja och kraft till att göra något för sina medmänniskor.»

Brita Dessen

(ur Kristendom och Skola 2/73)

KLASSDISKUSSION

Haromdan frågade vår lärare «Hur många är för fri abort?» Alla räckte upp handen utom jag. De andra frågade mig då, om jag ville vara med och diskutera saken. Jag sa ja, för om jag sagt nej skulle det ju inte blivit någon diskussion.

Jag var inte rädd för jag kände att Gud ville använda mig för att berätta om det jag tror på för mina kamrater. I vanliga fall är jag hetsig, när vi diskuterar, men nu var jag alldeles lugn (lite svettig bara!). Hela tiden sa Gud liksom till mig vad jag skulle säga. Och mina kamrater lyssnade.

Deras argument var man ska ha frihet att själv bestämma. Jorden är redan överbefolkad. Ett önskat barn får ingen

chans. Man ska börja med att andra på samhället om man vill att barnen ska få en bättre chans. Det är lojligt att börja med att förbjuda abort.

Jag svarade. Jag tror på Gud. Om det nu finns en Gud så har han en mening med allt liv som kommer till och vi har ingen rätt att förstöra det. Man kan aldrig säkert veta om framtiden, om ett «önskat» barn ska lyckas eller misslyckas. Jag kämpar för ett osjälviskt samhälle, där människor har omsorg om varandra. Vill man att det ska bli så, måste man börja med sig själv.

Efteråt tackade läraren och några av kamraterna mig för att jag ställt upp. Jag tror att en del av dem sa att de var för fri abort bara för att så många andra var det.

Hogstadreelev

Är dessa ruiner bebodda?

Intryck från Oxford

«Menar ni att de har ruinerna ar bebodda?» frågade en amerikansk turist förvånad under en sightseeingtur genom Oxfords universitetscolleges. Ja, de vackra gula stenbyggnaderna ar i hogsta grad bebodda och har varit så under århundraden. Att hora namnen på de man som under seklerna bojt sig over larda bocker har, ar en snabblektion i engelsk historia. Universitetet består av trettiofyra olika colleges. Ett av dem, Christ Church, har «producerat» fjorton premiärministrar.

De bastanta stenhusen har sett en imponerande skara forskare och vetenskapsman, huttande framfor koleldar, inhamta och ge vidare kunskap. Har man upplevt hur kylan och fukten smyger sig på en från tjocka stenvaggar och dragiga fönster under gråkalla och slaskiga vinterdagar, förstår man de man som harifrån begav sig ut till lander med obegränsad tillgång på sol och varme.

I dag ar situationen den omvanda. Från alla jordens horn kommer studenter och forskare. «Kom till Oxford och mot världen» ar inget överdrivet påstående. Många av de studenter som finner vagen hit blir efter en relativt kort tid ledare i sina respektiva lander.

Men Oxford ar mycket mer an universitetet. Utspridda runt den gamla stadskarnan ligger stora industri- och bostadsområden.

«Oster om bron» ar ett uttryck som beskriver ett område huvudsakligen befolkat av industriarbetare och med ett stort inslag av fargade immigranter

från samvaldeslanderna. Bron kan ses som ett skiljetecken både i påtaglig och överford bemärkelse. Det behövs nya broar i Oxford, sådana som forenar människor, som går från hjarta till hjarta oberoende av klass, intellektuell kapacitet och adress.

Vanligtvis fordras det ingenjorsutbildning for att konstruera broar. I brobyggandet mellan människor ar inte resultatet beroende av eventuell ingenjorsbegåvning utan av min villighet att låta Gud vara konstruktör. En rykande kopp te ar ett utmärkt hjälpmedel. Over den finner engelsmannen det naturligt att traffa och prata med bekanta och obekanta.

I drygt nio månader har jag tillsammans med en fru i en tvärbarnsfamilj delat på hushållsarbetet. Visst har vi olika

ideer om matlagning. Den sjuåriga sonen var mycket missnöjande mot min svenska kokkonst i början. Han förfrågade sig alltid tex om omeletten var svensk eller engelsk, innan han satte gaffeln i den. Harmoni bland koksångorna når vi genom att först söka Guds harmoni inom och mellan oss. Om syftet inom matlagningen ar att visa hur mycket duktigare jag ar an någon annan och om ambitionen att glansa blir storre an viljan att tjana, ar det inte bara holländaisesasen som skar sig utan även viljorna och harmonin.

Oppet hus

Intresset for teater och skådespel ar omfattande i Shakespeares och Shaws hemland. Vid universitetet finns manga olika grupper som framfor «lasningar» av pjaser. I hostas gästspelade en trupp från londonteatern Westminster Theatre i Oxford. Det var multimedia-foreställningen Cross Road (Kors väg). Den visar hur en vanlig människa, som ar villig att ge sitt liv for att Guds vilja skall ske, genom sin tro och overtygelse kan gora en pionjärinsats som omskapare av världen.

Många människor blev gripna och utmanade av foreställningen. Detta resulterade i att en studentgrupp senare presenterat dramatiska lasningar av den engelske författaren Peter Howards pjaser.

Min afrikanska kunskapskartta hade stora vita fläckar som till stor del farglagts under min vistelse i Oxford. Den familj

Forts sid 14

NVIB fortsätter att låta skandinaviska ungdomar som gör en insats utomlands berätta om sina intryck. Denna gång har sjukskoterskan CAMILLA THORNBORG (bilden) från Halmstad hållit i pennan

Konsten att hjälpa en annan människa

Nedanstående utdrag av handtade ur en bok av den danske författaren och filosofen Søren Kierkegaard. Den utkom fyra år efter hans död 1855 och hette «Riktmarken för mitt författarskap»

«När man verkligen skall kunna förstå en människa till en viss punkt, måste man först och främst finna henne, där hon befinner sig och börja där

Detta är hemligheten med konsten att hjälpa. Var och en som inte äger den bedrar sig själv, när han menar att han kan hjälpa en annan. Ty för att verkligen kunna hjälpa en annan måste jag förstå mera av honom, men dock först och främst förstå det han förstår. När jag inte gör det, då hjälper min större insikt honom alls inte. Men om jag framhåller min större insikt, så är det därför att jag är färdig eller stolt

och att jag i grund och botten inställt för att hjälpa honom egentligen vill bli beundrad av honom

All verklig hjälp börjar med ett odmjukande hjälparen måste först odmjuka sig under den han vill hjälpa och förstå att det att hjälpa inte är att harska utan att tjäna, det betyder att inte vara den mest harsklystne utan den tålmodigaste, det betyder villighet att tills vidare finna sig i att ha fel och att inte förstå vad den andre förstår

Ty det att vara lärare är inte detsamma som att säga så är det, inte heller att hålla ett föredrag eller dylikt. Nej, att vara lärare det är i sanning att vara den som lär sig. Undervisningen börjar med att du, läraren, lär av den lärande, sätter dig in i vad han har förstått och hur han förstått det

Tag en människa som befin-

ner sig i greppet av en passion. Men vara att hon verkligen har fel — om du inte till en början kan ge henne känslan av att det är hon som skall lära dig något, och om du inte kan göra detta så att den andra — som själv inte har talamod att lyssna på ett enda ord från dig — med tillfredsställelse finner en valvillig och uppmärksam lyssnare i dig kan du inte det, då kan du heller inte hjälpa henne»

Vad ska ske i Sverige?

Vid en konferens i Lundsbrunn utanför Skara under valborgsmassohelgen ställde sig deltagarna bl a inför frågan: Vad långtar jag efter ska ske i vårt land? Här återges några svar

Affarsman Att vi svenskar, och särskilt affarsmannen, slutar leva som om vi ägde våra rikedomar och börjar leva som förvaltare av dem

Jordbrukare Att arbetet ska bli helgat igen och inte ett nödvändigt ont — Att TV ska bidra till att skapa enighet och försoning

Distriktskoterska Att människor ska få en chans att ta sitt ansvar och inte bara skylla på samhället, när någonting går gale

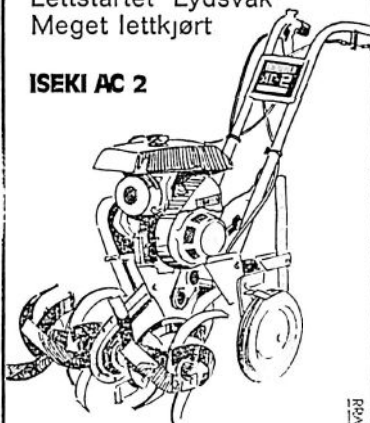
Hemmafru Att vi ska börja göra små saker som om de vore stora och betydelsefulla — så kanske vi en dag får göra en stor sak som om den vore liten

Pensionär Att vi pensionärer ska förstå att vi har en uppgift, att Gud vill använda oss varje dag han ger oss att leva. Människorna blir fler och fler, med människorna färre. Det behövs fler medmänniskor

Fresende japaner

ISEKI — den nye havejordfreser Bygget med japanernes sans for detaljer og kvalitet Lettstartet Lydsvak Meget lettkjørt

ISEKI AC 2

Reinhardt Maskin A-S

4601 Kristiansand S
Avd Østre Aker vei 101
Oslo 5

Kort nytt

INDIEN

Ett nytt centrum för Moralisk upprustning öppnades 1 april i delstaten Assam. Assam utgör den «ficka» i Indiens nordöstra del, som omges av Bangla Desh, Burma, Tibet, Kina och Buthan. Det nya centret ligger i staden Jorhat, Assams «te-huvudstad». Det har tillkommit på initiativ av inbyggare i Assam sedan de «sett vilken förändring som skett i människor genom Moralisk upprustning». De har också gjort sig ansvariga för dess finansiering. Av de 25 000 rupier som beräknas för det första året hade vid invigningen 15 000 samlats in. Många utfäste sig att ge månatliga bidrag varierande mellan 5 och 50 rupier.

Assams guvernör B. K. Nehru invigde centret. I sitt invigningstal betonade han bland «negativa» orsaker till att han som statschef kunde deltaga i ceremonien 1/ «Moralisk upprustning är inte en sekt — det raknar inte med medlemmar, 2/ det innebär inte på något sätt politisk verksamhet. På den «positiva» sidan noterade Nehru framför allt praktiserandet av moraliska principer samt «det jag vill kalla det stora slagordet att det är frågan om 'vad som är rätt, inte vem som har rätt'». «Jag hoppas att folket i Nordostindien genom ert exempel kommer att visa varandra större tolerans, större förståelse för varandra, mera inriktning på humanitetens sak och mindre på egenintresset och trångsynta och smänta lojaliteter och att dessa lojaliteter istället skall växa till att omfatta hela mänskligheten».

AUSTRALIEN

Ett valkant skådespelarpar från många spelår i D'Oyly Carte-operan har nyligen firat sitt guldbrolopp på ett originellt sätt. Enligt tidningen *The Sun Herald*, Sydney, bad Ivan och Elsie Menzies sina vänner om gamla guldföremål vilka sedan vidarebefordrades till en insamling för Moralisk upprustnings teater i London, Westminster-teatern. Tidningens reporter vidarebefordrade deras önskelista «vilka glomda skatter som helst som tex mormors vigselring, någon brosch eller gammalt guldmünt». Guldföremål för 600 pund har redan kommit teatern tillhanda.

NIGERIA

En lärarinna vid Nigerias hotellskola i huvudstaden Lagos, Eleanor Bajela, berättar att hon använt Moralisk upprustnings filmer Frihet och Livets höjdpunkt i undervisningen. Eleverna kommer från hela landet. «I början av kurserna har det ofta varit missstro emellan dem. Filmerna har lett till stora förändringar både i eleverns och lararens liv,» berättar hon. «Det har hänt att eleverna bett varandra om förlåtelse under lektionerna efter att ha förrottat varandra. Flera gånger har tvister klarats av tack vare det eleverna lärt genom filmen Frihet. Vi använder också filmmanuskriptet som textbok i våra lektioner i engelska.» I brev efter studietiden har många av hennes elever skrivit «att de vill tillämpa vad de lärt sig genom dessa filmer i sina arbeten och ge det vidare till andra».

NIGERIA

En korrespondent från en av Nigerias delstater, East Central State, berättar i ett brev «En mil från Umuahia-Owerri-vägen mitt i skogen ligger en liten by. Husen är till största delen lerhyddor. En byskollarare, som jag besökt i hans hydda sex år tidigare, gav mig vid förnyat besök ett exemplar av filmen Frihet. Han hade blivit agare till den alldeles innan nigerianska inbördeskriget bröt ut.

Han berättade för mig att när kriget valde fram och tillbaka i hans trakter hade han tvingats fly med sin familj och ständigt söka sig nya tillhåll i skogen. 'Jag sade till min fru att vad vi än förlorade eller måste lämna bakom oss, måste vi radda filmen'.

Och fastän de förlorade nästan alla sina övriga tillhörigheter utom de kläder de gick och stod i, förde de med sig detta exemplar av Frihet. Vart de än kom 'När det ibland inte fanns något annat att hålla sig till var det vi lärt genom Moralisk upprustning. Det hopp vi klamrade oss fast vid. Fastän vi inte kunde använda filmen, kunde jag att vi måste radda den. Och det gjorde vi'».

jag inbjudits att bo hos arbetar mycket bland afrikanska studenter Efter att ha varit bosatta i Afrika under flera år beslut de sig for omkring ett år sedan att slå sig ned i Oxford De vet hur viktigt det ar vilka ideer afrikanerna tar med sig i bagaget efter studietiden i Europa Att komma som fargad till ett europeiskt land kan också innebara svåra omställningsproblem Min vardfamilj har «oppet hus» for de studenter som vill soka sig hit Under min tid har jag upplevt t ex hur svarta och vita sydafrikaner traffats for att tala igenom sitt lands framtid och soka en gemensam losning på ett satt som ar omojligt i deras hemland

Bruk
kvalitetsprodukter
fra

A S SABA

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Vår spesialitet
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt 3, Oslo 1

Naviger riktig ved valg av Deres bat —

The advertisement features a large black compass rose in the center. Surrounding the compass are several line drawings of different types of boats, including sailboats, motorboats, and rowing boats. At the bottom of the advertisement, there is a row of small boat icons with labels: 100, 200, 300, 400, 450, VIKING, VIRESSE, VIBI, VIAL, VITUR DC, and VITUR CC.

KMV
for gode
sjøegenskaper

100 200 300 400 450 VIKING VIRESSE VIBI VIAL VITUR DC VITUR CC

FORHANDLER

KRISTIANSAND MEK VERKSTED

NYHET FRÅN **BAHAMA** **POOL**

Sektionsbyggd SWIMMINGPOOL

i glasfiber- armerad plast

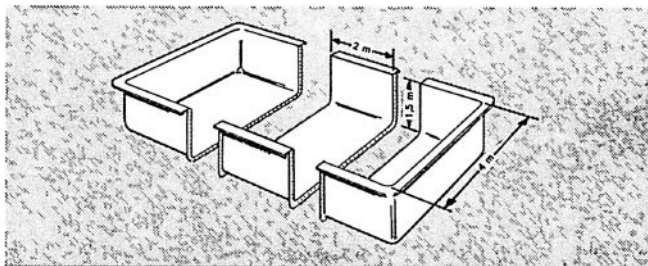
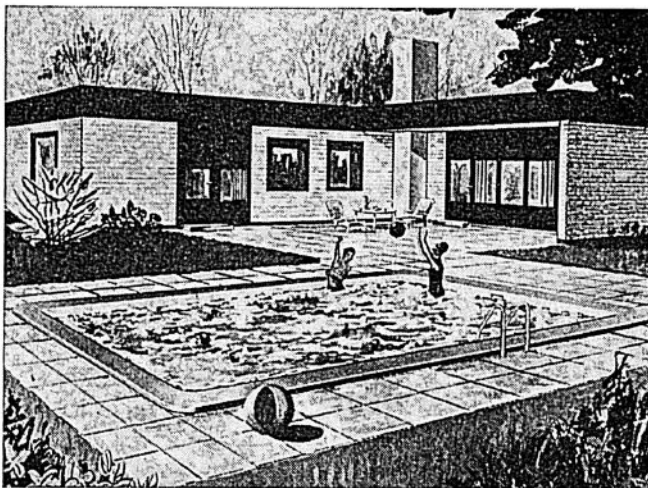
ger Er möjlighet att välja den längd som passar Er bäst. Såväl andsektioner som mellansektioner har en längd av 2 meter (innermått). Med detta modulsystem kan Ni själv bestämma den längd på poolen Ni önskar. Bredden på varje sektion är 4 m och djupet 1,5 m (innermått). Vagg tjockleken 6—8 mm.

Sammanfogningen görs efter en väl beprövad metod som ger absolut tätning. Bahama Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper hargen om helt ifrån arbete och kostnader för försättning, gjutning, spackling och målning. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

En viktig detalj är att Ni i Bahama-Pool alltid har rent vatten i hela poolen. Detta tack vare att poolmaterialets styrka möjliggör rätt placering av in- resp. utloppsventiler för en total genomströmning av vattnet.

Bahama-Pool levereras komplett med rensfilter, förvärmare, ytvattenavskiljare, 2 inloppsmunstycken, bottenutlopp, inbyggd belysning samt trappa med tre steg och rostfria lejdare.

Vi levererar även utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

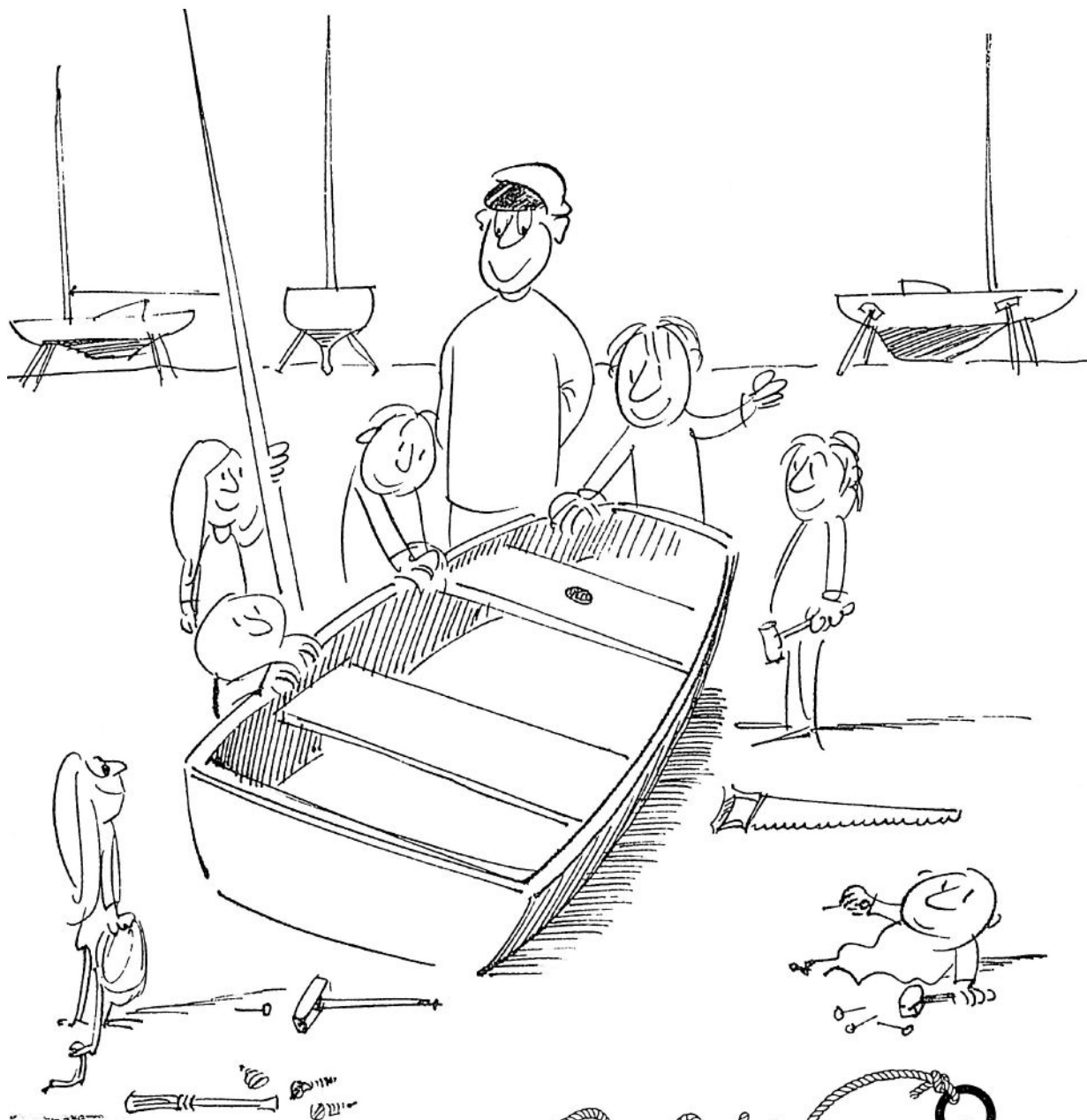

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr samt prisuppgifter!

BAHAMA **POOL**

Box 145, 542 01 Mariestad Tel 0501/145 64

BÅTPLANER?
Rådfråga
Båt-PONTUS
Goteborgs
Frihamn
Tel 031-51 07 04

Båt
PONTUS